MILLIYET HALK GAZETESİ • 13 SUBAT 1979

1978 Berlin
1978 Guadeloupe

BU günlerde elimde arkadaşım **Hakkı Keskin**'in **"Die Türkie Vom Osmanischen Reich zum Nationalstaat-Werdegang einer Unterentwicklung"** başlıklı kitabı var. Bu adı Türkçe'ye çevirelim: **"Türkiye: Osmanlı İmparatorluğu'ndan Ulusal Devlete - Bir Gelişmemişliğin Oluşumu"**.

Hakkı Keskin'in adını duymuşsunuzdur. Berlin Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde önce diplomasını, sonra doktorasını yaparak öğrenimini tamamladı. Bu kitabı da zaten doktora çalışmasının, yani bilimsel bir uğraşın sonucu olarak ortaya çıktı.

Hakkı Keskin ama her şeyden önce özverili, başta emekçi sınıfı olmak üzere, halkını düşünen, ödünsüz ve çıkarsız bir kişidir. Genç yaşında Anadolu'nun göbeğinden kopup geldiği yıllarda kendisini Almanya'da tanıdım. Tertemiz bir Anadolu çocuğuydu. Alavere, dalavere, ikiyüzlülük, üç kâğıtçılık nedir bilmezdi. Buraya geldikten sonra yurdunun geri bırakılmışlığını daha bir kavramış, kendini boş sav sözlere kaptırmadan bilimle, araştırmayla bilinçlenmişti.

Hakkı Keskin, okulunu, öğrenimini bitirdi, ama bütün bu özelliklerini daha da sağlam olarak korudu. Ülkemizin bugün az bulunur pırıl pırıl yürekli, aydınlık kafalı insanlarındandır.

Hakkı'nın bu kişiliğinde yalnız kitaplara kapanıp kalmamasının büyük payı vardır. Öğrenciliği döneminde Federal Almanya ve Batı Berlin'deki öğrenci birliklerinin üstörgütü olan Almanya Türk Öğrenci Federasyonu'nun yıllarca başkanlığını yaptı. Onun döneminde federasyon çalışmasının ve başarısının doruk noktasına erişti. Demokratik solun yığınsal örgütü "Halkçı Devrimci Federasyonu" kuranlar arasında da onun adı vardı.

Brecht'in dediği gibi, **"dostların sevindiği, düşmanların çekindiği"** bir örgüt oldu bunlar. Bu düşmanların başında ise, zamanın gerici yönetimleri ve onların devlet memuru maskesi altında, halkımızın alınterinden imbiklenmiş dövizlerden yurtdışında katmerli maaş alan sözde görevliler vardı.

Hakkı'nın döneminde öğrenci federasyonu, öğrencilerin hakkını arıyor, onların yurt gerçeklerini görmeleri ve bilinçlenmeleri yönünde çalışmalar yapıyor, Almanya'da yığınla akın eden emekçilerimize sorunlarında yardımcı olmaya çalışıyordu.

Alman öğrenci hareketi içinde altmışlarda başı Batı Berlin çekiyordu. Orada da Alman öğrencilerinin bütün haklı girişimlerinde gösteri ve yürüyüşlerinde **Hakkı Keskin** büyük etkinlik göstermiştir.

Geri bırakılmamızın tarihi

HAKKI'nın hiçbir bağnazlığa gelmeyen kafası, varolan açık ya da gizli hiçbir partinin sınırlarına sığmamıştır. Bu yüzden, partisel katılıklar ve bağnazlıklar içinde bulunanlarca en sert biçimde eleştirilmiştir. **Demirel** yönetimi de onu aklınca çeşitli yöntemlerle cezalandırmıştır. Bu davranışıyla içerde ve dışarda basına konu olan **Demirel** yönetimi, kendi antidemokratik zaafını açığa çıkarmış ve gülünç olmuştur.

Hakkı şimdi, öğrenimini tamamladıktan sonra, ülkesine dönmüştür. Her zaman, yurdumuzda halkımızın yanında çalışmalıyız, diye düşünmüş ve bu düşünceyi derhal uygulamıştır.

Bir süreden beri de Devlet Planlama Teşkilâtı'nın kadrosuna katılmıştır.

Bu kadronun nasıl değerli bir bilim ve uygulama adamına kavuştuğu kısa sürede anlaşılacaktır.

Şimdi Berlin'deki **"Olle und Wolter"** yayınevinde çıkan kitabını, Türkiye'nin sosyo-ekonomik tarihini öğrenmek isteyen herkese öneririm. Almanca'da bu konuda şimdiye değin çıkmış en değerli yapıt kuşkusuz budur. Almanca bilenlerimiz kendileri okumalı ve Türkiye'ye ilgi duyan ve bugün Türkiye'nin vardığı noktayı temelden anlamak isteyen bütün Alman arkadaş ve tanıdıklarımıza önermeliyiz.

Böylece, 1878 yılında Berlin Kongresi'nde Batılı ülkelerin aldıkları kararla ülkemizin nasıl yarı sömürge durumuna getirildiğini, **Atatürk**'ün önderliğinde Türk halkının içerdeki hainler yanında, yedi düvele karşı yüzyılımızın nasıl ilk antiemperyalist kurtuluş savaşını vererek yeni Türkiye'yi yoktan yarattığını ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra **Atatürk**'ün yolunu gene Batı'nın etki ve zorlamasıyla nasıl terkettiğimizi, bütün belge ve sayılarıyla göreceklerdir.

1878 Berlin Kongresi ile 1978 Guadeloupe'deki Batılı dört büyüklerin kapalı kapılar ardındaki Türkiye'nin kaderi üzerine yaptıkları toplantı arasında nasıl kopuksuz bir gelişim çizgisi olduğu bu kitapta iyice gözler önüne seriliyor. Kapitalizmin ağababası olan hükümetlerin, yalnızca kendi çıkarlarından hareket etliklerini tabak gibi gözlerimizin önüne seriyor Hakkı Keskin.

Ama **Atatürk**'ün deyimiyle **"tam bağımsızlığa"** yönelik Kurtuluş Savaşı'mızla ve ondan sonraki dönemin belli başlı devrimleriyle bize bugün için de geçerli yolu gösteriyor.

1878 yılında başta **Abdülhamit** vardı. 1978 yılında ise, **Bülent Ecevit** hükümet başkanı. O zaman anlaşma kolaycacık olmuştu, bugün ise, pekçok güçlükler var. Ama bugünkü hükümetimiz de, Kurtuluş Savaşı'ndaki, Lozan görüşmelerindeki onurlu davranışa yeniden kavuşabilirse, kendisine çıkarılan bütün güçlüklere karşın başarılı olacaktır.